

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 25

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos.

- Las', măi Ștefane și Smărănducă, nu vă mai îngrijiți atâta; că azi e duminică, mâine luni și zi de târg, dar marți, de-om ajunge cu sănătate, am să ieu nepotul cu mine și am să-l duc la Broșteni, cu Dumitru al meu, la profesorul Nicolai Nanu de la școala lui Baloș, și-ți vedea voi ce-a scoate el din băiat; că de ceilalți băieți ai mei, Vasile și Gheorghe, am rămas tare mulțumit cât au învățat acolo. De douăzeci și mai bine de ani, de când port vornicia în Pipirig, am dus-o cam anevoie numai cu răbușul*. Ce folos că citesc orice carte bisericească; dacă nu știu a însemna măcar câtuși de cât, e greu. Însă de când mi-au venit băieții de la învățătură, îmi țin socoteala ban cu ban și huzuresc de bine; acum zic și eu că poți duce vornicia pe viață, fără să te simți. Zău, mare pomană și-a mai făcut Alecu Baloș cu școala ceea a lui, cine vrea să înțeleagă! Și, Doamne, peste ce profesor înțelept și iscusit a dat! Așa vorbește de blând și primește cu bunătate pe fiecare, de ți-i mai mare dragul să te duci la el! Ferice de părinții care l-au născut, că bun suflet de om este, n-am ce zice! Și mai ales pentru noi, țărani munteni, este o mare facere de bine. [...]

- Ei, măi Ștefane și Smărănducă, mai rămâneți cu sănătate, că eu m-am dusu-m-am. Hai, nepoate, gata ești?

- Gata, bunicule, haidem, zisei, necăjindu-mă cu niște costițe de porc afumate și cu niște cârnați fripiți, ce mi-i pusese mama dinainte.

Și, luându-mi rămas bun de la părinți, am purces cu bunicul spre Pipirig. Și era un pui de ger în dimineața aceea, de crăpau lemnele!

(Ion Creangă, **Amintiri din copilărie**)

*răbuș, răboj, s.n. – bucată de lemn în formă cilindrică sau paralelipipedică pe care, în trecut, se însemnau, prin creștături, diferite calcule.

A. Limba română

1. Transcrie diftongii din următoarele cuvinte: „vedea”, „băiat”, „noi”, „nepoate”. **4 puncte**
2. Scrie câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor „iscusit” și „blând”. **4 puncte**
3. Menționează doi termeni din familia lexicală a substantivului „lemn”. **4 puncte**
4. Transcrie, din text, o interjecție și un verb la modul indicativ, timpul viitor. **4 puncte**
5. Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: „Gata, bunicule, haidem, zisei, necăjindu-mă cu niște costițe de porc afumate”. **4 puncte**
6. Alcătuiește un enunț în care substantivul „Smaranda” să aibă funcția sintactică de complement indirect. **4 puncte**
7. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „am să iau nepotul cu mine și am să-l duc la Broșteni”. **4 puncte**
8. Transcrie, din ultimul enunț al textului, o propoziție subordonată consecutivă. **4 puncte**
9. Alcătuiește o frază în care să existe o subordonată subiectivă, având ca termen regent structura „a fi” (impersonal) + adverb de mod. **4 puncte**

B. Înțelegerea textului

10. Numește modul de expunere predominant în text. **2 puncte**
11. Transcrie, din primul enunț al textului, două cuvinte care indică timpul, respectiv, locul. **2 puncte**
12. Menționează, valorificând textul dat, împrejurarea în care personajul își ia rămas bun de la părinți. **2 puncte**
13. Precizează două trăsături care să justifice faptul că textul aparține unei opere epice. **2 puncte**
14. Explică, în 4 - 5 rânduri, semnificația fragmentului „și-ți vedea voi ce-a scoate el din băiat”. **4 puncte**

Partea a II-a (10 puncte)

Te numești Mihai/ Mihaela Diaconu, ai absolvit clasa a VIII-a și îți petreci vacanța de vară la prietenul tău, Andrei, în localitatea Predeal.

Redactează, **pe o pagină distinctă a foii de examen**, o scrisoare de 15 - 20 de rânduri, adresată fostei tale colege de clasă, Daniela, căreia să îi faci un portret al acestui prieten, câștigător al premiului I la un concurs internațional de pictură. În scrisoare, trebuie:

- să utilizezi convențiile specifice acestui tip de compunere; **2 puncte**
- să ai un stil și un conținut adecvate relației tale cu destinatarul și situației imaginate; **6 puncte**
- să respecti normele de exprimare, de ortografie și de punctuație. **2 puncte**

Atenție! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerință! Data redactării scrisorii este 18.06.2007.

Partea a III-a (32 de puncte)

Scrie o compunere în care să motivezi faptul că o operă literară dintre cele studiate de tine la școală este o **doină**. În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea a două caracteristici ale doinei, ca specie literară;
- exemplificarea acestor caracteristici, pe baza operei alese;
- prezentarea ideilor textului și a mijloacelor artistice folosite pentru redarea acestora;
- exprimarea unei opinii cu privire la semnificațiile textului sau la mesajul transmis (enunțarea opiniei și motivarea corespunzătoare a acesteia).

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **16 puncte** pentru conținut (câte 4 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **16 puncte** pentru redactare (*unitatea compoziției* - 1 p.; *coerența textului* - 3 p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* - 3 p.; *ortografia* - 4 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 20 de rânduri scrise.